

LEGE PRIVIND ECONOMIA SOCIALA

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art.1 - Prezenta lege are ca obiect reglementarea domeniului economiei sociale, stabilirea masurilor de promovare a economiei sociale, precum si stabilirea competentelor autoritatilor administratiei publice centrale si locale în domeniu.

Art.2 - (1) Economia sociala este parte a sectorului economic, organizata independent de sectorul public, al carei scop este sa serveasca interesul general al comunității, creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și producerea de bunuri și/sau prestarea de servicii.

(2) Economia sociala are la baza initiativa privata, voluntara si solidara, cu un grad ridicat de autonomie si responsabilitate, precum și distribuirea limitata a profitului catre membrii asociației.

Art.3 - Economia sociala se bazeaza pe urmatoarele principii:

- a) prioritate acordata individului si obiectivelor sociale fata de cresterea profitului;
- b) solidaritate si responsabilitate sociala;
- c) convergenta dintre interesele membrilor asociației si interesul general;
- d) control democratic asupra activitatilor exercitat de membrii organizației/întreprinderii;
- e) asocierea voluntara si deschisa în formele de organizare;
- f) autonomia de gestiune si independenta fata de autoritatile publice;
- g) alocarea unei parti din profit pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabila si furnizarea unor servicii de interes general pentru comunitate.

Art.4 - (1) Economia sociala contribuie la consolidarea coeziunii sociale, dezvoltarea comunității locale, crearea de locuri de munca, implicarea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile în activități economice facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității.

(2) Economia sociala are urmatoarele obiective:

- a) producerea de bunuri și/sau prestarea de servicii care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia;

- b) promovarea, cu prioritate, a unor activitati care pot genera sau asigura locuri de munca pentru încadrarea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- c) dezvoltarea unor programe eficiente de formare dedicate persoanelor din grupurile vulnerabile;
- d) dezvoltarea serviciilor sociale pentru creșterea capacității de inserție pe piața muncii a persoanelor din grupurile vulnerabile;
- e) implicarea indivizilor în dezvoltarea durabilă a comunităților locale;
- f) dezvoltarea unei societăți incluzive și a responsabilității sociale.

Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *activitate de interes general* - orice activitate din domeniul economic, cultural-artistic, social, educational, științific, al sănătății, sportului, locuirii, protecției mediului, menținerii tradițiilor, al cărei scop final este îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art. 4 alin. (2);
- b) *activitate cu caracter social* - activitate care urmărește atingerea interesului general, intereselor unei colectivități și/sau intereselor personale nepatrimoniale;
- c) *activitate economică* - orice activitate generatoare de venit;
- d) *întreprindere socială* - orice entitate juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale;
- e) *întreprindere de inserție socială* - întreprinderea socială ce desfășoară activități cu scop lucrativ, dar care folosește profitul obținut pentru crearea de noi locuri de muncă și au obligativitatea de a angaja persoane aparținând grupurilor vulnerabile;
- f) *atestat în domeniul economiei sociale* - formă de recunoaștere a întreprinderilor sociale;
- g) *marca socială* - formă de certificare a întreprinderilor de inserție socială în scopul recunoașterii contribuției directe a acestora la realizarea interesului general și/sau la îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile;
- h) *activitatea de microfinanțare* – activitatea desfășurată de o persoană juridică, altă decât institutul de credit, constituită cu scopul de a acorda microcredite destinate inserției sociale a persoanelor vulnerabile, dezvoltării de proiecte, activități sau afaceri ce contribuie la susținerea dezvoltării comunitare sau economice, inițiative individuale și ale comunităților locale, programelor și proiectelor sociale;
- i) *grup vulnerabil* – definit în conformitate cu prevederile art.6 lit.p) din Legea asistenței sociale nr.292/2011.

(2) În sensul prezentei legi, fac parte din *grupul vulnerabil* următoarele categorii de persoane aflate în situație de dificultate economică și socială și/sau în risc de excluziune socială:

- a) persoane cu dizabilități fizice și/sau mentale;
- b) persoane provenind din familii numeroase sau monoparentale;
- c) persoane fără educație sau pregătire profesională;
- d) persoane toxico-dependente, după efectuarea tratamentului de dezintoxicare;
- e) victime ale violenței în familie;
- f) persoane afectate de boli care le influențează viața profesională și socială;
- g) imigranți, refugiați;
- h) persoanele beneficiare de ajutor social potrivit prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- i) persoane vârstnice definite în conformitate cu prevederile art.6, lit.bb) din Legea asistenței sociale nr.292/2011;
- j) persoane care au depășit vârsta de 50 de ani și nu beneficiază de prevederi Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, dar nici a altei legi de protecție socială;
- k) persoane care traiesc în comunități izolate;
- l) persoane de etnie romă;
- m) victime ale traficului de persoane;
- n) persoane afectate de boli ocupaționale;
- o) tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului;
- p) persoane eliberate din detenție;
- q) persoane fără adăpost;
- r) șomeri de lungă durată, înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

(3) Aparența la unul sau mai multe grupuri vulnerabile probează prin acte doveditoare eliberate de autoritățile competente și se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(4) Atestarea situației de dificultate economică și socială și/sau de risc de excluziune socială se stabilește prin ancheta socială efectuată la domiciliu ori reședința persoanei de către serviciul public de asistență socială organizat potrivit legii.

(5) Ancheta socială se efectuează la solicitarea scrisă a angajatorului sau, după caz, a persoanei și se înregistrează la serviciul public de asistență socială.

(6) Serviciul public de asistentă socială are obligația ca în termen de 15 zile de la înregistrarea solicitării să efectueze și să transmită ancheta socială solicitantului.

Art.6 - Activitățile de economie socială sunt realizate de întreprinderile sociale și de întreprinderile de inserție socială.

Art.7 - Autoritățile administrației publice centrale și locale sprijină activitățile de economie socială prin:

- a) includerea în strategiile județene și locale de dezvoltare a unor măsuri de susținere a acestora;
- b) recunoașterea rolului întreprinderilor sociale prin acordarea atestatului în domeniul economiei sociale;
- c) recunoașterea rolului întreprinderilor de inserție socială prin acordarea marcii sociale;
- d) dezvoltarea mecanismelor de sprijinire a întreprinderilor de inserție socială;
- e) promovarea și susținerea dezvoltării resurselor umane din domeniul economiei sociale;
- f) participarea la activități de economie socială în parteneriat;
- g) înființarea de centre de informare și consiliere în domeniul economiei sociale.

CAPITOLUL II

Întreprinderea socială

Art.8 Prin prezenta lege, următoarele categorii de persoane fizice, care funcționează în baza prevederilor legale în vigoare și care prin actele constitutive și activitățile derulate respectă principiile prevăzute la art. 3 din prezenta lege, sunt recunoscute ca întreprinderi sociale:

- a) societățile cooperative de gradul I;
- b) cooperativele de credit;
- c) asociațiile și fundațiile;
- d) casele de ajutor reciproc ale salariaților;
- e) casele de ajutor reciproc ale pensionarilor;
- f) orice alte categorii de persoane juridice.

Art.9 - (1) Statutul de întreprindere socială se certifică prin acordarea unui atestat în domeniul economiei sociale, denumit în continuare *atestat* prin care se recunoaște contribuția acestora la dezvoltarea domeniului economiei sociale.

(2) Atestatul se acorda persoanelor juridice prevazute la art. 8 pe baza statutului și/sau alte acte care dovedesc funcționarea întreprinderii sociale din care rezulta ca desfașoara activități prin care îndeplinesc cel puțin doua dintre obiectivele prevazute la art. 4 alin. (2).

(3) Atestatul se elibereaza de catre agenția județana pentru ocuparea forței de munca, respectiv a municipiului București, prin compartimentul pentru economie sociala, prevazut la art.25 alin.2.

(4) Atestatul se acorda pe perioada nedeterminata.

(5) Procedurile de acordare a atestatului, precum și condițiile de suspendare, retragere sau anulare a acestuia, precum și procedurile de evaluare periodica se reglementeaza prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art.10 - Întreprinderea sociala are urmatoarele obligații:

a) de a comunica agenției județene pentru ocuparea forței de munca, respectiv a municipiului București, în scris, orice modificare cu privire la actele de înființare și funcționare în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea;

b) de a transmite/încarca anual Raportul de activitate cu care face dovada îndeplinirii condiției prevazute la art. 4 alin. (2).

CAPITOLUL III

Întreprinderea de insertie sociala

Secțiunea I

Definirea întreprinderii de insertie sociala

Art.11 – Întreprinderea de insertie sociala este întreprinderea sociala care îndeplinește si urmatoarele condiții:

- a) permanent, cel puțin 30 % din personalul angajat sa apartina unor categorii de persoane din grupul vulnerabil;
- b) reinvestirea a minim 50% din valoarea profitului pentru dezvoltarea întreprinderii sociale;
- c) încadrarea activităților desfășurate de întreprinderea de insertie sociala în obiectivele planului județean de dezvoltare.

Art.12 - (1) Întreprinderile de insertie sociala au obligatia de a asigura pentru persoanele angajate, re fac parte din grupurile vulnerabile, masuri de acompaniament social care sa asigure insertia profesionala a angajatului.

(2) Masurile de acompaniament social pot fi: informarea, consilierea, accesul la formele de pregatire profesionala, adaptarea locului de munca la persoanei, accesibilizarea locului de munca în functie de nevoile persoanelor si alte masuri care au scop sprijinirea insertiei sociale si profesionale a angajatilor.

(3) În vederea asigurarii masurilor de acompaniament social, întreprinderile de insertie sociala colaboreaza cu serviciile publice de asistenta sociala de la nivel judeţean şi local, agentiiile judetene de ocupare a fortei de munca, cu specialisti în domenii precum psihologie, asistenţa sociala, pedagogie, formare profesionala, ocupare, medicina, medicina muncii, economie sociala.

Secţiunea a 2-a

Marca sociala

Art.13 - Statutul de întreprindere de insertie sociala se certifica prin acordarea marcii sociale.

Art.14 - (1) Marca sociala cuprinde certificatul care atesta statutul de întreprindere de insertie sociala, cu o valabilitate de 3 ani de la data emiterii, precum si un element specific de identitate vizuala care se aplica obligatoriu asupra produselor realizate sau a documentelor care demonstreaza prestarea unui serviciu.

(2) Statutul de întreprindere de insertie sociala instituie urmatoarele obligatii:

- a) obligatia de a comunica agenţiei judeţene pentru ocuparea forţei de munca, respectiv a municipiului Bucureşti, orice modificari ale actelor constitutive, precum si rapoartele de activitate si situatiile financiare anuale; compartimentul judeţean pentru economie sociala are obligatia sa asigure consultarea acestor documente de catre orice persoana interesata;
- b) obligatia de a publica, în extras, în termen de 3 luni de la încheierea anului calendaristic, Raportul social anual privind activitatea desfăşurata si situatiile financiare anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum si în Registrul unic de evidenţa al întreprinderilor sociale, prevazut la art.27. Modelul extrasului situatiilor financiare se aproba prin ordin al ministrului finantelor publice.

(3) Întreprinderile de insertie sociala se supun controlului cu privire la respectarea conditiilor legale de desfasurare a activitatii, anual sau ori de câte ori se considera necesar, pe parcursul perioadei de valabilitate a marcii sociale.

(4) Controalele prevazute la alin. (3) se realizeaza de catre organele de control ale Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, precum și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniu.

Art.15 - Procedurile de certificare si acordare a marcii sociale, a elementului specific de identitate vizuala, procedurile privind întocmirea Raportului social anual privind activitatea desfășurata, precum și condițiile de suspendare, retragere sau anulare a marcii sociale se reglementeaza prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Secțiunea a 3-a

Finanțarea întreprinderilor de insertie sociala

și mecanismele de sprijinire si încurajare a acestora

Art.16 - Întreprinderile de insertie sociala pot fi finantate din surse publice si/sau private, naționale sau internationale, potrivit normelor juridice aplicabile fiecăreia dintre categoriile din care fac parte sursele de finantare.

Art.17 - Întreprinderile de insertie sociala beneficiaza de scutire la plata taxelor de autorizare la înfiintare/reautorizare.

Art.18 - Întreprinderile de insertie sociala beneficiaza de scutire de plata a impozitului pe profit, cu conditia ca cel puțin 75% din fondul obtinut prin scutire sa fie reinvestit pentru restructurare sau pentru achizitionarea de echipamente tehnologice, masini, utilități instalatii de lucru si/sau amenajarea locurilor de munca, în conditiile prevazute de Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art.19 - Autoritatea contractanta, asa cum este aceasta definita în Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii, aprobata cu modificari si completari prin Legea

nr.337/2006 cu modificarile si completarile ulterioare are dreptul de a formula criteriile de selectie în asa fel încât sa încurajeze participarea întreprinderilor de insertie sociala la procedura de achizitie publica.

Art.20 – Întreprinderile de insertie sociala pot beneficia de consiliere gratuita la constituire si/sau la dezvoltarea afacerii prin compartimentele de specialitate de la nivelul Agenției Județene de Ocuparea Forței de Munca prevazute la art. 25 alin. (1) si (2).

Art.21 – (1) Întreprinderile de insertie sociala pot beneficia de masuri de sprijin, de natura ajutorului de stat, ce vor fi aprobate prin acte specifice cu respectarea prevederilor comunitare si nationale în materie de ajutor de stat.

(2) Masurile de sprijin de natura ajutorului de stat prevazute de prezenta lege se vor acorda cu respectarea conditiilor stipulate în schemele de ajutor de minimis si schemele de ajutor de stat exceptate de la obligatia notificarii catre Comisia Europeana, instituite prin acte emise în aplicarea prezentei legi.

(3) Condițiile de acordare ale ajutorului de stat pentru întreprinderile de insertie sociala vor fi prevazute prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

Art.22 - (1) Întreprinderile de insertie sociala pot beneficia de urmatoarele facilitati din partea autoritatilor administratiei publice locale:

- a) darea în folosința gratuita a unor imobile aflate în domeniul public a unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, în scopul desfășurării activităților pentru care i-a fost acordata marca sociala;
- b) sprijin în promovarea produselor realizate si servicii prestate în comunitate, precum si în identificarea unor piete de desfacere a acestora;
- c) sprijin în promovarea turismului si activitatilor conexe acestuia prin valorificarea patrimoniului istoric si cultural local;
- d) acordarea de microcredite;
- e) alte drepturi acordate de autoritatile administratiei publice locale.

(2) Fondurile necesare pentru acordarea facilităților prevazute la alin. (1) lit. c)-e) se suporta din bugetul local.

(3) Autoritatile administratiei publice locale își prevad în bugetele proprii sumele necesare pentru acordarea facilităților prevazute la alin.(1) lit.c)-e).

Art.23 - Se instituie luna mai a fiecarui an ca fiind "luna promovării economiei sociale", prin organizarea diferitelor evenimente sau acțiuni de mediatizare a domeniului economiei sociale, care au ca scop dezvoltarea locală și cetățenia activă, cooperarea și solidaritatea socială.

CAPITOLUL IV

Organizare instituțională

Secțiunea 1

Compartimentul pentru economie socială

Art.24 - (1) În cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale se înființează un compartiment în cadrul Direcției de ocupare și salarizare, cu atribuții în elaborarea politicilor și strategiilor în domeniul economiei sociale, promovarea întreprinderilor sociale și sprijinirea întreprinderilor de inserție socială și prin furnizarea de informații către persoanele fizice și juridice interesate.

(2) Organizarea și funcționarea compartimentului se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art.25 - (1) În cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă se înființează un compartiment pentru economie socială care coordonează și monitorizează activitatea Agențiilor Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă în domeniul de economie socială, precum și îndrumarea metodologică ale acestora.

(2) În vederea asigurării implementării politicilor, dezvoltării și monitorizării domeniului de economie socială, la nivel județean se organizează în cadrul agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă și a municipiului București, compartimente pentru economie socială.

(3) Organizarea și funcționarea compartimentelor prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art.26 - Principalele atribuții ale compartimentelor pentru economie socială din cadrul agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, respectiv a municipiului București sunt:

- a) analizeaza și evalueaza solicitarile persoanelor juridice care desfasoara activitati în domeniul economiei sociale în vederea acordarii, dupa caz, a atestatului în domeniul economiei sociale sau a marcii sociale;
- b) emit deciziile de acordare ori, dupa caz, de neacordare a atestatului în domeniul economiei sociale, respectiv a marcii sociale;
- c) introduc informațiile privind întreprinderile sociale, respectiv întreprinderile de insertie sociala în Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale;
- d) informeaza și acorda sprijin metodologic pentru derularea procedurii de atestare/certificare a întreprinderilor sociale/întreprinderilor de insertie sociala, precum și pentru desfașurarea activității acestora;
- e) monitorizeaza la nivel judetean, activitatea întreprinderilor sociale, respectiv a întreprinderilor de insertie sociala si elaboreaza rapoarte trimestriale privind activitatea desfasurata de acestea pe care le înainteaza Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Munca;
- f) întocmesc Raportul anual de activitate si îl transmit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Munca;
- g) furnizeaza informatiile necesare actualizarii Registrului prevazut la art.27 alin. (1);
- h) propun Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale masuri de îmbunatatire si dezvoltare a domeniului de economie sociala.

Secțiunea a 2-a

Registrul unic de evidență al întreprinderilor sociale

Art.27 - (1) În scopul asigurarii informatiilor necesare, corecte și complete cu privire la situatia si evolutia domeniului economiei sociale la nivel national, se înființeaza Registrul unic de evidență al întreprinderilor sociale denumit în continuare *Registru*.

(2) Registrul este administrat de catre Agenția Naționala pentru Ocuparea Forței de Munca și cuprinde, dupa caz, urmatoarele informații cu privire la întreprinderile sociale și întreprinderile de insertie sociala existente în România:

- a) denumirea completa si acronimul;
- b) categoria de persoane juridice în care se încadreaza;
- c) data înfiintarii;
- d) domeniul de activitate;

- e) cifra de afaceri/valoarea activului patrimonial, pierderile sau profitul înregistrate în anul fiscal anterior;
- f) numărul total de angajați;
- g) date de identificare ale angajaților care aparțin grupului vulnerabil: numele și prenumele angajatului, codul numeric personal, număr document și emitent al documentului care atestă apartenența la grupul vulnerabil;
- h) copie a fișei de post/fișelor de post a persoanei/ale persoanelor care aparțin grupului vulnerabil;
- i) forme de sprijin de care beneficiază angajatorul;
- j) abateri/sancțiuni ale angajatorului;
- k) data acordării atestatului în domeniul economiei sociale sau după caz a marcii sociale.

(3) Angajatorii sunt obligați să transmită informațiile prevăzute la alin.(2) lit.g), agenților județene pentru ocuparea forței de muncă, în termen de 5 zile de la data angajării persoanei vulnerabile sau, după caz, de la data la care au intervenit modificări în informațiile furnizate.

Art.28 - Prevederile legale de organizare, actualizare și utilizare a Registrului se elaborează de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aproba prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

Art.29 – Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale prin Agenția Naționala pentru Ocuparea Forței de Munca încheie un protocol de colaborare cu Oficiul Național al Registrului Comerțului în vederea schimbului de date între cele doua instituții privind întreprinderile sociale existente în România.

CAPITOLUL V

Sanctiuni

Art.30 - Constituie contravenție nerespectarea de către serviciul public de asistență socială a obligației prevăzute la art. 5 alin. (6) și se sancționează cu amendă de la 1.000 la 1.500 lei.

Art.31 - Constituie contravenție nerespectarea de către întreprinderile de inserție socială a obligațiilor prevăzute la art.11 lit. a) și b), art. 14 alin. (2) și la art. 27 alin. (3) și se sancționează cu amendă de la 5.000 la 10.000 lei.

Art.32 - Utilizarea marcii sociale de către întreprinderile de inserție socială, peste termenul de valabilitate prevăzut la art. 14 alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 la 10.000 lei.

Art.33 - (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor face de către organele de control ale Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

(2) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 30-32, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(3) Procesele-verbale vor fi depuse în fotocopie la compartimentului din cadrul agențiilor județene de ocupare a forței de muncă, respectiv a municipiilor București.

Art.34 - (1) Cuantumul amenzilor contravenționale prevăzute la art. 30-32 se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

(2) Dispozițiile referitoare la contravenții, prevăzute la art. 30-32 se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art.35 - Amenzile contravenționale aplicate conform prezentei legi constituie venituri la bugetul de stat.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art.36 - În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale va elabora normele metodologice de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art.37 - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.